

Kako mogu tražiti naknadu ili drugu vrstu obeštećenja/zadovoljštine od počinitelja u sudskom postupku (kaznenom postupku) i kome trebam uputiti takav zahtjev?

Naknada štete može se zatražiti od počinitelja u kaznenom postupku usmenom izjavom u zapisnik rasprave ili podnošenjem posebne pisane predstavke. Žrtva koja na temelju zakona ima pravo od počinitelja zatražiti naknadu štete zbog gubitaka prouzročenih kaznenim djelom počinjenim protiv nje isto tako ima pravo podnijeti predstavku sudu u kojoj traži od suda da počinitelju naloži plaćanje naknade štete pri izricanju presude. Žrtva mora tu predstavku podnijeti najkasnije do kraja istrage ili skraćenog postupka. U predstavci moraju biti jasno navedeni razlozi za potraživanje naknade i traženi iznos naknade štete. Žrtvu se obavješćuje o pravu na naknadu štete i postupku za ostvarivanje tog prava tijekom rasprave.

Ako postoji osnovana sumnja da će namirenje zahtjeva žrtve za naknadu gubitaka prouzročenih kaznenim djelom biti ometano ili spriječeno, zahtjev se može osigurati imovinom tuženika ili drugim imovinskim pravima do očekivanog iznosa gubitaka. Sud odlučuje o oduzimanju imovine na temelju predstavke koju je podnio tužitelj ili žrtva ili, u prethodnom postupku, tužitelj na temelju predstavke žrtve; u prethodnom postupku tužitelj može osigurati zahtjev čak i bez predstavke žrtve ako je to u interesima zaštite žrtve, posebno ako postoji rizik od odlaganja.

U kojem trenutku kaznenog postupka trebam predočiti svoj zahtjev?

Kako bi se odobrila naknade štete u kaznenom postupku, žrtva mora podnijeti zahtjev najkasnije do kraja istrage ili skraćenog postupka.

Što mogu zatražiti u zahtjevu i što u njemu treba biti navedeno (ukupan iznos i/ili pojedinačni gubici, izgubljena dobit i kamate)?

Kako bi sud razmotrio zahtjev za naknadu štete u kaznenom postupku, žrtva mora podnijeti zahtjev na primjeren način i pravodobno. Pravodobnim se zahtjevom smatra zahtjev za naknadu štete podnesen najkasnije do kraja istražnog postupka, što znači da ga je u načelu potrebno podnijeti prije završnog ispitivanja istražnog spisa. U zahtjevu moraju biti jasno navedeni razlozi za potraživanje naknade i traženi iznos naknade štete. Iznos naknade štete koji žrtva potražuje obvezujući je za sud pri donošenju odluke u kaznenom postupku.

Postoji li poseban obrazac za takve zahtjeve?

Ne.

Koje dokaze trebam predočiti u prilog zahtjevu?

Tijekom istrage potrebno je predočiti dokaze koji opravdavaju zahtjev za naknadu štete i na temelju kojih je moguće s pouzdanošću utvrditi iznos nastalih gubitaka. Kad je riječ o tjelesnoj ozljedi, tijekom istrage može biti imenovan vještak kako bi procijenio opseg tjelesne ozljede.

Podliježe li moj zahtjev plaćanju sudskih ili drugih pristojbi?

Ne postoje pristojbe koje se odnose na potraživanje naknade u kaznenom postupku.

Mogu li prije i/ili tijekom postupka dobiti pravnu pomoć? Mogu li dobiti pravnu pomoć ako ne živim u državi u kojoj se vodi postupak?

Ako žrtva podnese zahtjev za naknadu štete i ne raspolaže dostatnim sredstvima kako bi platila povezane troškove, tužitelj joj u prethodnom postupku može dodijeliti pravno zastupnika ili joj ga može dodijeliti predsjedavajući sudac u sudskom postupku, čak i bez predstavke ako sudac smatra da je to u interesima žrtve. Žrtva mora dokazati da ne raspolaže dostatnim sredstvima.

Tijekom prvog kontakta sa žrtvom tijelo kaznenog progona obvezno je žrtvi pružiti pisane informacije o njezinim pravima u kaznenom postupku i o organizacijama za potporu žrtvama te uslugama koje te organizacije pružaju. Pravno je savjetovanje isto tako uključeno u navedene usluge.

U kojim će slučajevima kazneni sud odbaciti moj zahtjev ili odbiti odlučivati o mojem zahtjevu protiv počinitelja?

Ako se na temelju izvedenih dokaza ne pronađe osnova za utvrđivanje odgovornosti za štetu ili ako bi za donošenje odluke o odgovornosti za štetu bili potrebni dodatni dokazi koji nadilaze potrebe kaznenog progona.

Mogu li se žaliti protiv odluke ili tražiti drugu vrstu obeštećenja/zadovoljštine?

Da, žrtva se može žaliti protiv takve odluke o naknadi štete.

Ako žalba žrtve ne bude prihvaćena, ona naknadno može podnijeti svoj zahtjev za naknadu štete izravno protiv počinitelja u građanskom postupku.

Svaka osoba koja je pretrpjela tjelesnu ozljedu prouzročenu kaznenim djelom s elementima nasilja počinjenim s namjerom ili nematerijalnu štetu prouzročenu određenim kaznenim djelima protiv slobode i ljudskog dostojanstva ili kaznenim djelom okrutnosti prema bliskom pojedincu ili osobi za koju se brine može podnijeti zahtjev za naknadu štete Ministarstvu pravosuđa. Žrtve takvih kaznenih djela imaju pravo na naknadu štete čak i ako presuda, kazneni nalog ili druga relevantna odluka još nije donesena ili postala pravomoćna, pod uvjetom da rezultati dotad provedene istrage ili skraćene istrage ne izazivaju nikakvu razumnu sumnju u pogledu počinjenja djela koje predstavlja nasilno kazneno djelo i koje je žrtvi prouzročilo tjelesnu ozljedu. Nakon podnošenja zahtjeva ministarstvo ocjenjuje je li ishod istrage naveo na sumnju u navedene činjenice. Ako postoji sumnja, ne može se dodijeliti naknada štete. Zahtjev se može ponovno podnijeti ako je to opravdano, na primjer u slučaju odgode istražnog postupka.

Ako mi sud dosudi naknadu štete, na koji način mogu osigurati izvršenje presude i kakvu pomoć pri tome mogu dobiti?

Ako počinitelj ne ispuni dobrovoljno svoje obveze prema nalogu suda u kaznenom postupku i takva sudska odluka postane izvršna, žrtva prima nalog za izvršenje na temelju kojeg je moguće izvršiti presudu protiv počinitelja u okviru postupka prisilne naplate. U takvim slučajevima žrtva može zatražiti pravnu pomoć pravnog zastupnika.

Posljednji put ažurirano: 27/02/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.